

Motion till riksdagen 2023/24:1791

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Avskaffande av anonyma partibidrag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa rätten till anonyma partibidrag vid mindre belopp och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa rätten till separata insamlingsorganisationer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 2022 avslöjades flera partier ha tagit emot eller varit beredda att ta emot pengar i strid med reglerna för partibidrag och intentionerna i samma.

För fem år sedan skärptes lagen om insyn i partiers finansiering för att förhindra korruption – en lagskärpning som samtliga riksdagspartier officiellt stöttar. Enligt lagen måste bland annat alla partibidrag som överstiger 24 150 kronor redovisas, och den som vill donera mer pengar än så kan inte längre vara anonym. Men en granskning från TV4:s Kalla fakta visade att fem av åtta riksdagspartier var beredda att runda lagen. Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna, Kristdemokraterna och Liberalerna var redo att diskutera olika metoder för att möjliggöra anonyma donationer. Bara Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet sa att det inte var möjligt. Sverigedemokraterna har dessutom tagit emot flera miljoner kronor via en särskild insamlingsorganisation för att runda regelverket.

I sina remissvar vid etablering av de nya reglerna för partibidrag 2016 varnade Sofie Blombäck, fil dr i statsvetenskap vid Mittuniversitetet, Jonas Hinnfors, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet, och Marie Demker, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet, för den möjlighet som finns att samma bidragsgivare skänker ett litet belopp vid en mängd separata tillfällen.

Samma personer ifrågasatte att utredningen och lagen gjorde undantag för separata insamlingsorganisationer/-stiftelser och liknande där personer anonymt skänker medel till organisationen som sedan i sin tur för medlen vidare till ett parti. Det har Sverigedemokraterna använt för att ta emot miljoner kronor i strid med reglernas intentioner.

Det var naivt av utredarna och av lagstiftarna att inte förstå att detta skulle bli ett problem.

Det är dags att göra om reglerna och avskaffa möjligheterna till anonyma bidrag helt och hållet för att stärka transparensen i den svenska demokratin.

Niels Paarup-Petersen (C)